

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1973	Κυριακὴ Δ' Λουκᾶ (Λουκ. 8,4-15) 16 Ὀκτωβρίου 2016	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Οἱ «παρὰ τὴν ὁδόν»

«Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν» (Λουκ. 8,12)

Εἴσους, ἀγαπητοί μου, ἀποροῦν καὶ διερωτῶνται, **γιατί τὸ κήρυγμα**, ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου, ὕστερα ἀπὸ μία ἀδιάκοπη πνευματικὴ σπορὰ εἴκοσι τώρα αἰώνων, **δὲν καρποφόρησε** στὸν κόσμον τόσο ὅσο θὰ περίμενε κανεὶς, αὐτοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ μελετήσουν προσεκτικὰ τὴν παραβολὴ τοῦ σπείροντος γεωργοῦ, τὴ γνωστὴ παραβολὴ τοῦ Σπορέως, ποὺ διαβάστηκε σήμερα ὡς εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα στοὺς ναοὺς.

Στὴν ωραιότατη αὐτὴ παραβολὴ ὁ Κύριός μας μὲ ἀπαράμιλλο γλαφυρὸ τρόπο ὑποδεικνύει, ὅτι **τὸ αἴτιο τῆς ἀκαρπίας** τῆς διδαχῆς τοῦ Εὐαγγελίου δὲν βρίσκεται στὴν ἴδια τὴ διδαχὴ. Δὲν φταίει τὸ Εὐαγγέλιο γιὰ τὴν ἀκαρπία. Ἡ διδαχὴ τοῦ Εὐαγγελίου εἶνε ἐκλεκτὸς σπόρος, εἶνε ὁ οὐράνιος σπόρος τῆς ἀληθείας, ποὺ κλείνει μέσα του ὅλη τὴ μυστηριώδη δύναμι καὶ τὴ θαυμαστὴ δυνατότητα νὰ δημιουργῇ νέα ζωὴ, εὐτυχισμένη καὶ ἀθάνατη ζωὴ. Ἡ αἰτία τῆς ἀκαρπίας βρίσκεται κάπου ἄλλου, τὸ αἴτιο τῆς ἀκαρπίας εἶνε ἄλλο: **εἶνε ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος**· καὶ πιὸ συγκεκριμένα, εἶνε ἡ ψυχικὴ διάθεσι καὶ ἡ προαίρεσι, μὲ τὴν ὁποία ἡ κάθε ψυχὴ ἀκούει τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ψυχικὴ διάθεσι διαφέρει ἀπὸ ἄνθρωπο σὲ ἄνθρωπο, γι' αὐτὸ διαφορετικὰ εἶνε καὶ τ' ἀποτελέσματα τῆς θείας σπορᾶς μέσα στὶς ψυχές.

Τέσσερις κατηγορίες ἀνθρώπων διακρίνει ὁ Χριστὸς στὴν παραβολὴ τοῦ Σπορέως καὶ τὴν καθεμιὰ ἀπὸ αὐτὲς τὴν παραβάλλει μὲ ἓνα εἶδος γῆς, μὲ ἓνα συγκεκριμένο κομμάτι ἐδάφους. Καὶ ἐδῶ φαίνεται καθαρὰ αὐτὸ ποὺ εἶπαμε· βλέπουμε δηλαδὴ ὅτι, ἐνῶ ὁ σπόρος ποὺ πέφτει στὴ γῆ εἶνε παντοῦ ὁ ἴδιος ἐκλεκτὸς σπόρος, τὰ ἐδάφη ὅμως διαφέρουν. Ἐπομένως, τὰ διαφορετικὰ ἀποτελέσματα τῆς

καλλιέργειας δὲν ὀφείλονται στὸν σπόρο, ἀλλὰ ὀφείλονται στὸ ἔδαφος· τὸ ἔδαφος ἢ εὐνοεῖ τὴν καρποφορία ἢ εὐθύνεται γιὰ τὴν ἀκαρπία.

Οἱ τέσσερις κατηγορίες ἀνθρώπων - ἀκροατῶν τοῦ θείου λόγου, μὲ τὴ σειρά ποὺ τὶς περιγράφει ὁ Κύριος, **εἰκονίζονται**· ἡ μὲν πρώτη μὲ δημόσιο πατημένο δρόμο ὅπου ὁ σπόρος δὲν προλαβαίνει κἂν νὰ ριζώσῃ, ἡ δευτέρη μὲ ἓνα πετρώδες ἔδαφος ὅπου ὁ σπόρος φυτρώνει μὲν ἀλλὰ ἀμέσως ξεραίνεται λόγῳ ἐλλείψεως νεροῦ, ἡ τρίτη μὲ χωράφι γεμᾶτο ἀγκάθια ποὺ κυριαρχοῦν καὶ πνίγουν τὸν σπόρο, καὶ ἡ τέταρτη μὲ καλὴ εὐφορὴ γῆ ποὺ καρποφορεῖ πλούσια.

Ἐμεῖς, ἀπὸ τὶς τέσσερις αὐτὲς κατηγορίες στὶς ὁποῖες ὁ Θεὸς Διδάσκαλος κατατάσσει τοὺς ἀκροατὰς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ κάθε ἐποχῆς, σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σύντομο ἐρμηνευτικὸ μας κήρυγμα θὰ πάρουμε μόνο μία, τὴν **πρῶτη κατηγορία**. Καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω, ἀγαπητοί μου, νὰ δώσετε τώρα ἰδιαίτερη προσοχή, γιατί ἐνδέχεται νὰ ὑπάγεστε κ' ἐσεῖς στὴν κατηγορία αὐτὴ τῶν ἀκάρπων ἀκροατῶν τοῦ Εὐαγγελίου.

* * *

Στὴν πρώτη κατηγορία κατατάσσονται οἱ ἀκροαταὶ ἐκεῖνοι, ποὺ ἡ ψυχικὴ τους διάθεσι μοιάζει μὲ τὴν πεπατημένη ὁδὸ, τὸν δημόσιο δρόμο μὲ **τὸ σκληρὸ ὁδόστρωμα**. Ὅπως δηλαδὴ πάνω στὸ δημόσιο δρόμο δὲν μπορεῖ νὰ φυτρώσῃ τίποτε καὶ ἂν ὁ σπόρος τοῦ γεωργοῦ συμβῇ νὰ πέσῃ ἐκεῖ ὁ σπόρος αὐτὸς πάει χαμένος, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ στὶς ψυχές αὐτῶν τῶν ἀκροατῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ σπόρος τοῦ Εὐαγγελίου, δὲν μπορεῖ νὰ καρποφορήσῃ, γιατί οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἶνε σὰν τὸν χιλιοπατημένο δρόμο. Νά

πώς περιγράφει την ψυχική τους κατάσταση ὁ ἴδιος ὁ Κύριος· «Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν» (Λουκ. 8, 11-12).

Οἱ ἀκροαταί, γιὰ τοὺς ὁποίους μιλάει ἐδῶ ὁ Κύριος, εἶνε κυρίως ἄνθρωποι **ἐπιπόλαιοι**, ἀπρόσεκτοι, χωρὶς βάθος. Ἀκοῦνε μὲν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, τρέχουν κι αὐτοὶ στοὺς ἱεροὺς ναοὺς ὅπου γίνεται τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου, μελετοῦν τὸ Εὐαγγέλιο ἢ καὶ ὅλη τὴν ἁγία Γραφή, διαβάζουν τὰ θρησκευτικὰ βιβλία καὶ τὰ περιοδικά, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ τελείως ἐπιπόλαια, ἐπιφανειακά. Δὲν τὰ παίρνουν στὰ σοβαρὰ καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ τηρήσουν ἀκριβῶς ὅ,τι λέει καὶ διατάζει ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τῶν κηρύκων τοῦ θείου λόγου. Δὲν ἐκτιμοῦν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ σὰν κάτι πολύτιμο καὶ δὲν τὰ κρατοῦν στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τους σὰν θησαυρὸ ἀνεκτίμητο. Δὲν ἐφαρμόζουν στὴ ζωὴ τους ἐκεῖνο ποὺ ἐφάρμοζε στὸν ἑαυτό του ὁ μέγας προφήτης καὶ βασιλιάς Δαυὶδ· ὁ Δαυὶδ ὄχι ἀπλῶς ἄκουγε, ἀλλὰ καὶ φύλαγε τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μὲ τόση προσοχὴ μὲ ὅση δὲν θὰ φύλαγε τοὺς θησαυροὺς τοῦ παλατιοῦ του· γι' αὐτὸ καὶ μποροῦσε ν' ἀπευθύνεται στὸ Θεὸν καὶ νὰ λέῃ· «Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια σου, ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι»· φύλαξα δηλαδὴ, Θεέ μου, μέσα στὴν καρδιά μου τὰ λόγια σου, ὥστε νὰ τὰ θυμᾶμαι, νὰ τὰ τηρῶ, καὶ νὰ μὴν ἀμαρτήσω σ' ἐσένα (Ψαλμ. 118, 11).

Κάθε τι πολύτιμο ὅμως ποὺ δὲν φυλάσσεται μὲ προσοχὴ, ἀλλ' ἀφήνεται ἀφύλαχτο καὶ ἐκτεθειμένο στὰ μάτια ὄλων, κινδυνεύει καὶ συνήθως δὲν ἀργεῖ νὰ ἐξαφανιστῇ. Χρήματα ἂν εἶνε, θὰ κλαποῦν· τιμαλφές κόσμημα ἢ ἄλλο πολύτιμο ἀντικείμενο ἂν εἶνε (ρολόι, δαχτυλίδι, βραχιόλι κ.λπ.), προκαλεῖ καὶ βάζει σὲ πειρασμὸ ὅσους εὐκόλα ἀπλώνουν τὸ χέρι. Ἔτσι καὶ ἂν βρεθῇ **στὸ δρόμο** χυμένος **σπόρος**, ποὺ ἔπεσε ἐκεῖ ἀπὸ κάποιο τρύπιο σακκί, δὲν πρόκειται νὰ μείνῃ ἐκεῖ γιὰ πολὺ· γρήγορα θὰ φαγωθῇ ἀπὸ τὰ πουλιά, ποὺ πετοῦν διαρκῶς καὶ ψάχνουν νὰ βροῦν τροφή· θὰ μαζευτοῦν ἀμέσως καὶ μὲ τὰ ράμφη τους θὰ τὸν ἐξαφανίσουν. Ὁ σπόρος αὐτὸς εἶνε καταδικασμένος νὰ μείνῃ ἄκαρπος· πάει χαμένος.

Κάτι παρόμοιο λοιπὸν συμβαίνει καὶ μὲ τὸν οὐράνιο σπόρο, μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Ὅσο ἀφθονοὶ καὶ ἂν σπεύρουν οἱ κήρυκες τὸν θεῖο λόγο, ἐφ' ὅσον οἱ ἀκροαταί δὲν δίνουν τὴν πρέπουσα προσοχὴ καὶ δὲν ἐκτι-

μοῦν τὸν μέγας αὐτὸ θησαυρὸ, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σπορᾶς σὲ τέτοιου εἴδους ἀνθρώπους θὰ εἶνε μηδαμινό. Γιατὶ ὁ σατανᾶς, αἰκίνητος καὶ ἐξαιρετικὰ δραστήριος ἐκεῖ ὅπου σπεύρεται ὁ θεῖος λόγος, θὰ τρέξῃ καὶ θ' ἀφαιρέσῃ ὅλο τὸ σπόρο· **δὲν θ' ἀφήσῃ οὔτε ἓνα κόκκο, οὔτε ἓνα σπυρί.**

Ὁ σατανᾶς θὰ χρησιμοποίησῃ «τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ», δηλαδὴ τοὺς **λογισμοὺς τῆς ἀπιστίας**, ποὺ θὰ ἔρθουν νὰ ἐξουδετερώσουν κάθε τυχὸν ἀγαθὴ ἐπίδρασι τοῦ θείου λόγου. Γιὰ κάθε δόγμα, γιὰ κάθε κήρυγμα, γιὰ κάθε εὐαγγελικὴ συμβουλή, ὁ σατανᾶς θ' ἀντιτάξῃ ἓνα σωρὸ «ἐπιχειρήματα», θὰ ἐξαποστείλῃ σμήνην ὀλόκληρα ἀπὸ «πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ» γιὰ νὰ ἀρπάξουν, εἰ δυνατόν, καὶ ἀπ' αὐτὰ ἀκόμη τὰ χέρια τοῦ σπορέως, δηλαδὴ τοῦ κηρυκός, τὸν εὐαγγελικὸ σπόρο. Τόση λύσσα ἔχει ὁ σατανᾶς –καὶ γνωρίζει τὸν τρόπο νὰ τὴ μεταδίδῃ στὰ ὄργανά του– ἐναντίον τοῦ θείου λόγου, τὸν ὁποῖο προσπαθεῖ ν' ἀρπάξῃ ἀπὸ τὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ δυστύχημα εἶνε ὅτι τὸ κατορθώνει – ποῦ; ἐκεῖ ποὺ βρίσκει ἀκροατὰς ἐπιπόλαιους, ἀπρόσεκτους, ἀμελεῖς καὶ ράθυμους.

Ναὶ ἀρπάζει, σὰν ἀπαίσιο ὄρνεο, τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων ὁ σατανᾶς· ἀλλὰ κ' ἐμεῖς **δὲν πρέπει νὰ σταυρώσουμε τὰ χέρια** καὶ νὰ τὸν ἀφήσουμε νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν σπορά. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, «*ἀρπάζει ὁ σατανᾶς, ἀλλὰ ἡμεῖς κύριοι τοῦ μὴ ἀρπαγῆναι*»· ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται νὰ λάβουμε ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, ὥστε οὔτε ἓνα κόκκο τῆς θείας ἀλήθειας νὰ μὴν πάρῃ, ἀλλὰ νὰ κρατήσουμε ὅλο τὸν σπόρο καὶ νὰ τὸν ἀσφαλίσουμε στὰ ταμεῖα μας, στὶς μυστικὰς ἀποθήκας τῆς καρδιᾶς μας.

* * *

Ἀδελφοί μου, ἄς προσέξουμε. Νὰ ἐκτιμήσουμε τὸν πολύτιμο θησαυρὸ τοῦ θείου λόγου. Ἄς ἀκοῦμε καὶ ἄς δεχώμαστε τὸν θεῖο λόγο μὲ τόση προσοχὴ καὶ εὐλάβεια μὲ ὅση πλησιάζουμε στὴν ὠραία πύλη καὶ δεχώμαστε τὴν **θεῖα κοινωνία**. Καὶ ὅπως θεωροῦμε μέγας ἀμάρτημα ἂν λόγῳ ἀπροσεξίας μας συμβῇ νὰ πέσῃ κάτω ἔστω καὶ τὸ ἐλάχιστο ἀπὸ τὴν θεῖα κοινωνία, ἔτσι νὰ θεωροῦμε ἀμάρτημα μέγας ἂν, λόγῳ τῆς δικῆς μας ἀπροσεξίας, βρῆσκῃ εὐκαιρία ὁ σατανᾶς καὶ τὴν ὥρα τοῦ κηρύγματος ἀρπάξῃ ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ τοῦ δώσουμε ἔστω καὶ ἂν μᾶς ἔδινε ὡς ἀντάλλαγμα ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**